

منادی مکتب انتظار

به مناسبت سالروز شهادت امام حسن عسکری (ع)

فردا سالروز شهادت یازدهمین ستاره آسمان امامت و ولایت، امام حسن عسکری علیه‌السلام است. این امام همام با بهره گیری از تعالیم اسلامی همچون ایجاد صالحینش به تبیین آخرین دین الهی پرداخت و علاوه بر مبارزه با فرقه‌های مذهبی دروغین، به شیعیان درس انتظار و تقوا داد تا آماده پذیرش دوران غیبت شوند. امام حسن عسکری(ع) در سال ۲۳۲ هجری در شهر مدینه دیده به جهان گشود و رسالت سنگین امامت را با شهادت امام دهم شیعیان(ع) درسال ۲۵۴ هجری بر عهده گرفت. خلفای بنی عباس که همواره امامان معصوم(ع) را مانعی برای دستگیری به زیاده خواهی‌های خود می‌دانستند، از هیچ تلاشی برای ایجاد فشار و اختناق بر ائمه علیهم‌السلام دریغ نمی‌کردند و پیروان و اطرافیان آنان را نیز زیر نظر می‌گرفتند. این سخت گیری‌ها در دوره امام حسن عسکری(ع) (بیش از پیش افزایش یافت به گونه‌ای که این امام معصوم(ع) در دوره امامت شش ساله خود متحمل رنج‌های بسیاری از حکومت عباسیان شد.

روشگری‌های امام یازدهم(ع) در میان مسلمانان و کوشش‌های ایشان برای گسترش دین اسلام و برقراری عدالت؛ کینه خلفای بنی عباس را بیشتر کرد و به همین دلیل چندین بار امام(ع) را در حجر و زندان کردن با این حال، امام حسن عسکری(ع) همواره با تدبیر و درایت در برابر حاکمان ظالم و مستبد ایستاد و در آن شرایط سخت، وظیفه روشنگرانه خویش در بیداری مردم و آشنایی آنها با اسلام حقیقی را انجام داد. نظارت شدید حکومت بنی عباس بر ارتباط‌های امام حسن عسکری(ع) سبب شد دوستداران و پیروان حقیق و مستحق بتوانند با امام(ع) ارتباط برقرار کنند. به همین دلیل، یازدهمین پیشوای شیعیان علاوه بر ارتباط پنهانی با اسلام در شهرهای مختلف بر می‌گزید تا ارتباط خود را با پیروان و مسلمانان از این راه ادامه دهد. معتمد عباسی روشگری‌های آن امام و اولیامقام را برای اعتلای دین اسلام برناتفت و سرانجام امام حسن عسکری(ع) را در هشتم ربیع الاول ۲۶۰ هجری مسموم کرد و به شهادت رساند. امام عسکری(ع) تا زمان حکومت معتمد عباسی و شهادت خود در سامرا، در محله لشکرگاه زندگی کرد.

خلفای عباسی ایشان و پدر بزگوارشان امام‌های(ع) را به این منطقه آورده بودند تا بهتر بتوانند آنها را کنترل کنند و زیر نظر داشته باشند. آن نواحی به دلیل نظارت شدید ماموران حکومت به صورت پادگان درآمد بود و به همین علت امام یازدهم(ع) به عسکری مشهور شد. این مراقبت‌ها آن چنان بود که امام حسن عسکری(ع) هیچ کار نتوانست از سامرا خارج شود.

امام حسن عسکری تربیت شاگردان برجسته را یکی از رسالت‌های مهم در حفظ و شناساندن دین اسلام می‌دانست فلذا نتوانست با وجود نظارت شدید و سختگیری‌های حکومت، ۲۰۰ شاگرد خاص را که از سرزمین‌های مختلف در محضر آن بزرگوار حضور می‌یافتند، تربیت کند. افراد دانش آموزانی که بسیاری از آنان در شهرها و کشورهای خویش به ترویج دین اسلام پرداختند. تربیت چنین افراد شایسته‌ای یک هوشمندی بود که از دوره امام سجاد(ع) ایجاد شد و ایشان توانست افرادی عالم را پرورش دهد. مسیری که به وسیله امامان معصوم پیش گرفته شد و امام یازدهم(ع) نیز با ادامه این راه به عنوان سنتی پسندیده یک حرکت بزرگ علمی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی را به انجام رساند.

فراهم سازی شرایط غیبت امام زمان(عج) به وسیله امام یازدهم(ع)، یکی از خدمات این امام همام بود. بیشترین فعالیت برای فراهم آوردن زمینه غیبت امام دوازدهم(عج) در دوره امام‌های(ع) و امام حسن عسکری(ع) صورت پذیرفت. زندگی کردن این دو امام معصوم در تبعیدگاه باعث شده بود بسیاری از مردم نتوانند آنان را از نزدیک ببینند. این امر آمادگی لازم را برای مسلمانان ایجاد کرد حتی اگر امام خویش را نمی‌توانند مشاهده کنند، باز هم وجود ایشان را قبول داشته باشند. تربیت و آموزش چهار نایب امام دوازدهم(عج) به وسیله امام‌های(ع) و پس از ایشان در محضر امام حسن عسکری(ع) نیز از کارهای مهم این دو امام معصوم بود.

فتشراهای خلفیه‌ها بنی عباس در دوره امامت امام حسن عسکری(ع) به دلیل قدرت یافتن شیعیان و آگاهی داشتن دشمن در سلسله مهدویت بر این امام همام و پیروان ایشان هر روز بیشتر می‌شد زیرا از یک جهت آموزش‌های آن امام بزرگوار(ع) سبب شده بود که مردم با آگاهی بیشتر از امور مسلمانان و شناخت ظلم و ستم بنی‌عباس هر روز با یکدیگر متحدرت شوند و به انسجام بیشتری دست یابند و از طرف دیگر عباسیان که بر پایه روایت‌هایی معتبر در انتظار تولد آخرین امام بودند مراقبت‌های بیشتری را به عمل می‌آوردند تا اگر فرزند پسری در خانه ایشان تولد یافت او را از میان ببرند. اما اراده الهی بر این بود که حضرت مهدی علیه‌جله تالی فرجه به مقام امامت نائل شوند تا روزی بساط ظلم و جور به وسیله ایشان برچیده شود و صلح و عدالت در جهان برقرار گردد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، فرمانده معظم کل قوا صبح روز گذشته در مراسم مشترک دانش آموختگی دانشجویان دانشگاه‌های افسری نیروهای مسلح در سخنان مهمی با اشاره به حوادث اخیر تأکید کردند: با صراحت می‌گویم این حوادث طراحی آمریکا، رژیم صهیونیستی و دنباله‌روهای آنها است. مشکل اصلی آنها با ایران قوی و مستقل و پیشرفت کشور است. ملت ایران در این حوادث کاملاً قوی ظاهر شد و در آینده نیز هر جا که لازم باشد، شجاعانه وارد میدان خواهد شد.

رهبر انقلاب اسلامی در ابتدای ورود به میدان با حضور بر مزار شهیدان گمنام و قرائت فاتحه، به دلبران و قهرمانان دفاع از اسلام و ایران درود فرستادند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای سپس از یگانهای حاضر در میدان، سان دیدند. رهبر انقلاب اسلامی در این مراسم در سخنان مهمی درباره حوادث اخیر کشور گفتند: در این حوادث بیش از همه به سازمان انتظامی کشور و به بسیج و به ملت ایران ظلم شد. البته ملت ایران در این حادثه نیز همچون حوادث دیگر کاملاً قوی ظاهر شد و در آینده هم به همین صورت خواهد بود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای تأکید کردند: در آینده نیز هر جا که دشمنان بخواهند اختلالی ایجاد کنند، آنکه بیش از همه سینه سپر خواهد کرد، ملت شجاع و مؤمن ایران است.

ایشان، ملت ایران را همچون مولای خود حضرت امیرالمؤمنین علی(ع) ملتی مظلوم و در عین حال قوی خواندند و افزودند: در این حادثه‌ای که پیش آمد، دختر جوانی درگذشت که دل ما هم سوخت اما واکنش به این حادثه که بدون تضعیف نیروهای مسلح، امنیت امر موجود داشته باشد، عده‌ای بی‌بند خیابانها را ناامن کنند، قرآن آتش برزند، حجاب از سر زن محجبه بکشند، مسجد و حسینیه و خودروی مردم را به آتش بکشند، یک واکنش عادی و طبیعی نبود.

رهبر انقلاب اسلامی با تأکید بر اینکه این اغتشاش‌ها برنامه‌ریزی شده بود، گفتند: اگر قضیه این دختر جوان هم نبود، پنهان دیگری به‌وجود می‌آوردند تا امسال در اول مهر، در کشور نا امنی و اغتشاش ایجاد کنند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای تأکید کردند: من به صراحت می‌گویم این اغتشاش‌ها و ناامنی‌ها، طراحی آمریکا و رژیم غاصب و جعلی صهیونیستی بود و حقوق بگیران آنها و برخی از ایرانی‌های خانن در خارج به آنها کمک کردند. ایشان افزودند: برخی افراد نسبت به اینکه گفته شود فلان حادثه طراحی و کار دشمن بوده است، حساس هستند و سینه سپر می‌کنند برای دفاع از سازمان جاسوسی آمریکا و صهیونیستها

و انواع تحلیل‌ها و لفاظی‌های مغالطه‌آمیز را نیز به کار می‌گیرند تا بگویند کار خارجی‌ها نیست.

رهبر انقلاب اسلامی خاطرنشان کردند: در دنیا، اغتشاش‌های زیادی به‌وجود می‌آید و به اروپا و به خصوص فرانسه و پاریس هر چند وقت یک‌بار اغتشاش مفصلی به‌وجود می‌آید اما آیا تاکنون شده‌است که رژیم‌های آمریکا، مجلس‌نمایندگان آمریکا از اغتشاشگران حمایت کنند و بیانیه بدهند؟ آیا سابقه دارد که آمریکا فقط مخالف جمهوری اسلامی نیست و با ایران قوی و مستقل نیز مخالف است، افزودند: آنها به دنبال ایران دوران پهلوی هستند که همچون گاو شیرده مطیع اوامر آنها بود.

ایشان گفتند: پشت صحنه قضایای اخیر، این زورگویان قرار دارند و دعوا بر سر از دنیا رفتن یک دختر جوان و یا بر سر با حجاب و بدحجاب نیست. خیلی از کسانی که حجاب کامل ندارند، جزو هواداران جدی جمهوری اسلامی هستند.

در مراسم مختلف شرکت می‌کنند. دعوا و بحث بر سر استقلال و ایستادگی و تقویت و اقتدار ایران اسلامی است.

رهبر انقلاب اسلامی در ادامه چند نکته را بیان کردند و افزودند: این کسانی که در خیابانها فساد و تخریب می‌کنند، همه یک حکم ندارند برخی جوانان و نوجوانانی هستند که بر اثر هیجان ناشی از ملاحظه یک برنامه اینترنتی به خیابان می‌آیند. چنین افرادی را می‌توان با یک تنبیه متوجه کرد که اشتباه می‌کنند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر اینکه در مجموع همه کسانی که به خیابان آمده‌اند در مسأله کمیت و کیفیت اثر دارند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: ما چنین حمایت‌هایی در ایران بارها اتفاق افتاده است. پس چگونه است که برخی‌ها دست خارجی را نمی‌بینند و چگونه انسان هوشمند احساس نکند که در پشت این حوادث دست‌های دیگری در کار است.

ایشان با تأکید بر اینکه اظهار تأسفق آمریکایی‌ها برای از دنیا رفتن یک دختر دروغ است و آنها بر خلاف ظاهر، به علت به‌دست آوردن این سینه پنهان برای حادثه آفرینی شادمان هستند، گفتند: در کشور، مسئولان سه قوه اظهار

نخبر

در مراسم مشترک دانش آموختگی دانشجویان دانشگاه‌های نیروهای مسلح مطرح شد

مواضع رهبر انقلاب درباره ناآرامی‌های اخیر

تأسف فرمودند و قوه قضاییه قول داده است که موضوع را تا نهایت دنبال کند تا مشخص شود مقصری وجود دارد یا نه و اینکه مقصر کیست؟ تحقیق یعنی همین. حال، چگونه‌می‌شود یک سازمان و یک مجموعه عظیم خدمتگزار برای احتمال اینکه خطایی سر زده باشد، مورد تهمت قرار گیرد. هیچ منطقی پشت سر این کار نیست و این، کار عاملی جز دستگ‌های جاسوسی و سیاست گذاران عنود خارجی ندارد.

رهبر انقلاب اسلامی با طرح این سؤال که انگیزه دولتهای خارجی برای ایجاد اغتشاش و ناامنی در کشور چیست؟ افزودند: آنها احساس می‌کنند کشور درحال پیشرفت به سوی قدرت همه‌جانبه است و این‌ موضوع را نمی‌توانند تحمل کنند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به شتاب گرفتن پیشرفت کشور در همه بخشها و تلاشها برای گشوده شدن برخی گروه‌های قدیمی

و فعال شدن بخش تولید و دانش‌بنیان‌ها و توانایی کشور برای خنثی کردن تحریم‌ها تأکید کردند: آنها نمی‌خواهند این پیشرفت‌ها در کشور شکل بگیرد و به منظور متوقف کردن این حرکت، برای تعطیلی دانشگاهها و مانعی خیابانها و درگیر شدن مسئولان به مسائل جدید در شمال غرب و جنوب شرق کشور، برنامه‌ریزی کرده‌اند.

ایشان با تأکید بر اینکه دشمن در محاسبات خود درباره شمال غرب و جنوب شرق کشور دچار اشتباه است، گفتند: من در میان قوم بلوچ زندگی کرده‌ام و آنها عمیقاً به جمهوری اسلامی وفادار هستند. قوم کرد نیز یکی از پیشرفته‌ترین اقوام ایرانی و علاقمند به میهن، اسلام و نظام هستند بنابراین نقشه آنها نخواهد گرفت.

رهبر انقلاب اسلامی خاطرنشان کردند: طراحی و اقدامات دشمنان نشان‌دهنده باطن آنها است. همان دشمنی که در اظهارات دیپلماتی

می‌گوید ما قصد تهاجم به ایران و تغییر نظام و قصد دشمنی نداریم، چنین باطنی دارد و به دنبال توطئه ایجاد اغتشاش، نابود کردن امنیت کشور و تحریک هیجان کسانی است که ممکن است با برخی هیجان‌ها تحریک شوند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر اینکه آمریکا فقط مخالف جمهوری اسلامی نیست و با ایران قوی و مستقل نیز مخالف است، افزودند: آنها به دنبال ایران دوران پهلوی هستند که همچون گاو شیرده مطیع اوامر آنها بود. ایشان گفتند: پشت صحنه قضایای اخیر، این زورگویان قرار دارند و دعوا بر سر از دنیا رفتن یک دختر جوان و یا بر سر با حجاب و بدحجاب نیست. خیلی از کسانی که حجاب کامل ندارند، جزو هواداران جدی جمهوری اسلامی هستند.

در مراسم مختلف شرکت می‌کنند. دعوا و بحث بر سر استقلال و ایستادگی و تقویت و اقتدار ایران اسلامی است.

رهبر انقلاب اسلامی در ادامه چند نکته را بیان کردند و افزودند: این کسانی که در خیابانها فساد و تخریب می‌کنند، همه یک حکم ندارند برخی جوانان و نوجوانانی هستند که بر اثر هیجان ناشی از ملاحظه یک برنامه اینترنتی به خیابان می‌آیند. چنین افرادی را می‌توان با یک تنبیه متوجه کرد که اشتباه می‌کنند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر اینکه در مجموع همه کسانی که به خیابان آمده‌اند در

مقابل ملت ایران و جوانان مؤمن و غیور، عده بسیار کمی هستند، گفتند: البته برخی از این افرادی که به خیابان می‌آیند، از بازمانده‌های عناصر ضربه خورده از جمهوری اسلامی همچون منافقان، تجزیه‌طلبان، سلطنت‌طلبان و خانواده‌های ساواکی‌های منقر ه‌ستند که قوه قضاییه باید به تناسب مشارکت در تخریبها و ضربه به امنیت خیابانها، مجازات تعیین، و آنها را محاکمه کند.

نکته دیگری که رهبر انقلاب اسلامی به آن اشاره کردند، مواضع برخی خواص در ابتدای این ماجرا بود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای گفتند: در اول کار برخی خواص بدون تحقیق و احتمالاً ناشی از دلسوزی، اطلاعاتیه و بیانیه داند و اظهار نظر کردند. برخی از آنها اتهام را به سمت سازمان انتظامی بردند و برخی هم مجموعه نظام را متهم کردند. اکنون که دیدند قضیه چیست و افزایش دهند.

ایشان مسئولیت اصلی نیروهای مسلح را حراست از امنیت ملی به مثابه زیرساخت همه ابعاد زندگی اعم از امنیت در مسائل شصت‌هفت و امنیت در مسائل عمومی خواندند و افزودند: بدون امنیت پیشرفت در هیچ عرصه‌ای امکان‌پذیر نیست.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای این‌ نکته را هم افزودند که ناامنی در کشورهای بزرگ و از همه بدتر در آمریکا وجود دارد و همواره شاهد حمله به مدرسه، فروشگاه و رستورانهای آن هستیم. رهبر انقلاب، نیروهای مسلح را تأمین‌کنندگان امنیت کشور خواندند و گفتند: بنابراین تضعیف نیروهای مسلح، تضعیف امر کشور است و کسی که به پاسگاه پلیس یا پایگاه بسیج حمله می‌کند یا در سخنان خود به ارتش یا سپاه طعنه می‌زند، به امنیت کشور حمله می‌کند.

ایشان در این زمینه افزودند: پلیس موظف به ایستادن در مقابل مجرم و تأمین امنیت جامعه است، بنابراین تضعیف پلیس به معنی تقویت مجرمین است و کسی به پلیس حمله می‌کند، مردم را در مقابل مجرمین، اراذل و آواش، سارقان و زورگیران بی‌دفاع می‌گذارد.

رهبر انقلاب اسلامی گفتند: «امنیت درون‌زا» یا به‌فهمید قضیه چیست و اگر نفهمیدید حالا بفرمایید صریحاً موضع گیری کنید.

ایشان با تأکید بر اینکه دشمن در محاسبات خود درباره شمال غرب و جنوب شرق کشور دچار اشتباه است، گفتند: من در میان قوم بلوچ زندگی کرده‌ام و آنها عمیقاً به جمهوری اسلامی وفادار هستند. قوم کرد نیز یکی از پیشرفته‌ترین اقوام ایرانی و علاقمند به میهن، اسلام و نظام هستند بنابراین نقشه آنها نخواهد گرفت.

رهبر انقلاب اسلامی در این بخش دیگری از سخنانشان، ورود چند هزار جوان با نشاط و پر انگیزه دانشگاهی به مجموعه نیروهای مسلح در هر سال را قدرت و بشارتی بزرگ و حامل پیام نوسازی و استحکام برای کشور خواندند

و گفتند: عضو جوانان ایرانی در بخش‌های گوناگون علمی، اقتصادی، سیاسی و نظامی کشور حقیقتاً امیدآفرین است. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به تبلیغات گمراه‌کننده بدخواهان در نشان دادن تصویری ناامید، بی‌مسئولیت و گسسته از ارزشها از جوان ایرانی، خاطرنشان کردند: واقعیت در نقطه مقابل این تبلیغات است و حرکت نسل جوان ما در همه عرصه‌ها یک حرکت درخشنده است.

ایشان در این زمینه به نقش‌آفرینی جوانان در دفاع از میهن و امنیت کشور، کمک به جبهه مقاومت و حرکت مقدس دفاع از حرم، خدمات اجتماعی، پیشرفتهای علمی، تولید و ابتکار، حضور میلیونی در آیین‌های مذهبی و مسابقات ورزشی و جوانان مؤمن و غیور، عده بسیار کمی هستند، گفتند: البته برخی از این افرادی که به خیابان می‌آیند، از بازمانده‌های عناصر ضربه خورده از جمهوری اسلامی همچون منافقان، تجزیه‌طلبان، سلطنت‌طلبان و خانواده‌های ساواکی‌های منقر ه‌ستند که قوه قضاییه باید به تناسب مشارکت در تخریبها و ضربه به امنیت خیابانها، مجازات تعیین، و آنها را محاکمه کند.

نکته دیگری که رهبر انقلاب اسلامی به آن اشاره کردند، مواضع برخی خواص در ابتدای این ماجرا بود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای گفتند: در اول کار برخی خواص بدون تحقیق و احتمالاً ناشی از دلسوزی، اطلاعاتیه و بیانیه داندند و اظهار نظر کردند. برخی از آنها اتهام را به سمت سازمان انتظامی بردند و برخی هم مجموعه نظام را متهم کردند. اکنون که دیدند قضیه چیست و افزایش دهند.

ایشان مسئولیت اصلی نیروهای مسلح را حراست از امنیت ملی به مثابه زیرساخت همه ابعاد زندگی اعم از امنیت در مسائل شصت‌هفت و امنیت در مسائل عمومی خواندند و افزودند: بدون امنیت پیشرفت در هیچ عرصه‌ای امکان‌پذیر نیست.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای این‌ نکته را هم افزودند که ناامنی در کشورهای بزرگ و از همه بدتر در آمریکا وجود دارد و همواره شاهد حمله به مدرسه، فروشگاه و رستورانهای آن هستیم. رهبر انقلاب، نیروهای مسلح را تأمین‌کنندگان امنیت کشور خواندند و گفتند: بنابراین تضعیف نیروهای مسلح، تضعیف امر کشور است و کسی که به پاسگاه پلیس یا پایگاه بسیج حمله می‌کند یا در سخنان خود به ارتش یا سپاه طعنه می‌زند، به امنیت کشور حمله می‌کند.

ایشان در این زمینه افزودند: پلیس موظف به ایستادن در مقابل مجرم و تأمین امنیت جامعه است، بنابراین تضعیف پلیس به معنی تقویت مجرمین است و کسی به پلیس حمله می‌کند، مردم را در مقابل مجرمین، اراذل و آواش، سارقان و زورگیران بی‌دفاع می‌گذارد.

رهبر انقلاب، نیروهای مسلح را تأمین‌کنندگان امنیت کشور خواندند و گفتند: بنابراین تضعیف نیروهای مسلح، تضعیف امر کشور است و کسی که به پاسگاه پلیس یا پایگاه بسیج حمله می‌کند یا در سخنان خود به ارتش یا سپاه طعنه می‌زند، به امنیت کشور حمله می‌کند.

رایزنی امیر عبداللهیان و دبیرکل سازمان ملل

درباره تمدید آتش‌بس در یمن

ضمن تشکر از تلاش‌های سازنده آنتونیو و زبیر امور خارجه ایران، آخرین تحولات درخصوص تمدید آتش بس در یمن مورد بحث و تبادل نظر گرفت. قرار شد در این تماس تلفنی حسین امیرعبدللهیان در تماس تلفنی دبیرکل سازمان ملل متحد و وزیر امور خارجه ایران، آخرین تحولات درخصوص تمدید آتش بس در یمن مورد بحث و تبادل نظر گرفت. قرار شد در این تماس تلفنی حسین امیرعبدللهیان در

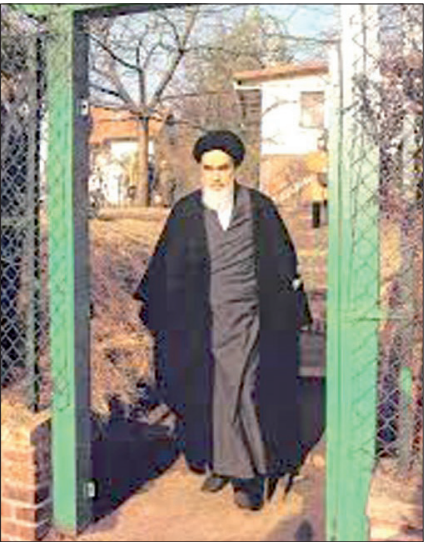
واکنش وزارت خارجه به ادعای استفاده ارتش روسیه

از پهنادهای ساخت ایران

خود را مبتنی بر بیطرفی فعال و مخالف با جنگ و لزوم حل و فصل سیاسی اختلافات دو طرف، به دور از خشونت، اعلام کرده ام. کنعانی تأکید کرد:در این راستا، طی ماه‌های گذشته وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در تماس‌ها و دیدارهای متعدد خود با هم‌تایان روس و اوکراینی، همواره بر لزوم حل اختلافات به صورت مسالمت آمیز و از طریق گفتگو، تصریح خدماتی کشورمان را برای مساعدت به این روند، اعلام کرده است.

سه شنبه ۱۲ مهر ۱۴۰۱ – شماره ۱۳۴۸ – سال چهل و چهارم

هجرت تاریخی

به مناسبت سالروز هجرت امام خمینی از عراق به فرانسه

اواخر شهریورماه ۱۳۵۷ در دیداری که بین وزرای خارجه وقت ایران و عراق در نیویورک صورت گرفت، تصمیم به پایان دادن به تبعید امام خمینی در نجف و اخراج ایشان از عراق گرفته شد. روز اول مهر ۱۳۵۷ منزل امام در نجف به وسیله قوای بعثی محاصره گردید. انعکاس این خبر با خشم گسترده مسلمانان در ایران، عراق و دیگر کشورها مواجه شد. رئیس سازمان امنیت عراق در دیدار با امام خمینی گفته بود که شرط ادامه اقامت ایشان در عراق دست کشیدن از مبارزه و عدم دخالت در سیاست است و امام نیز با قاطعیت پاسخ داده بودند که به خاطر مسئولیتی که در مقابل امت اسلام احساس می‌کند حاضر به سکوت و هیچ گونه مصالح‌های نیستند.

در پی فشارهای رژیم عراق، حضرت امام خمینی تصمیم به هجرت گرفتند، هجرتی که تکمیل‌کننده سیر طولانی و پرفراز و نشیب مبارزات آن حضرت بود. هجرتی که به گونه‌ای شگفت‌انگیز در اندیشه امام خلطور کرد و باعث شد تا آرمانها و فریاد حق طلبانه یک مرجع دینی و شیعی در قلب اروپا و جهان غرب نیز طنین افکن شود. امام خمینی از این تصمیم چنین یاد می‌کنند: «… خیال ما هم این بود که به کویت و سپس به سوریه برویم… هیچ برنامه‌ای نداشتیم به پاریس برویم، شاید مسائلی بود که هیچ اراده ما در آن دخالت نداشت و هرچه بود بود که باید عملی می‌شد» ازسوی دیگر بنا به اعتراف فرمانده هواینروز کرمانشاه و همچنین اسناد موجود، ساواک به محض اطلاع از تصمیم امام مبنی بر ترک نجف، آماده می‌شود تا در صورت ورود ایشان به مرزهای ایران، آن حضرت را ربوده و به مرکز مکتب از آنجا به نقطه نامعلومی ببرند. مقدم، رئیس ساواک به ریاست ستاد مشترک ارتش امیرهای را صادر کرده و می‌نویسد: «نظر به اینکه احتمال دارد نامبرده بالا (روح‌الله خمینی) از طریق یکی از مرزهای هوائی یا زمینی وارد کشور گردد، در این صورت خود و همراهانش بایستی بلافاصله و بدون فوت وقت با هوایما یا هلیکوپتر نظامی به مرکز اعزام شوند. هماهنگست است دستور فرماید به فرماندهان پادگانهای نظامی و پایگاههای هوایی و فرمانداریهای نظامی شهراهائی که دارای مرز هوایی و زمینی می‌باشند اعلام نمایند تا در این زمینه هماهنگی لازم با سازمانهای اطلاعات و امنیت محل معمول دارند.»

بعد از ملاقاتهای بدون نتیجه مسئولین سازمان امنیت عراق با امام، منزل آن حضرت در نجف توسط نیروهای بعثی محاصره شد. امام از مواضع خود عقب نشینی نکردند و سرانجام تصمیم شورای فرماندهی حزب بعث عراق (قائد الثورة) مبنی بر اخراج امام از عراق ابلاغ گردید. حضرت امام تصمیم گرفتند به کویت عزیمت کنند. روز ۱۲ مهر، نجف را به قصد مرز کویت ترک گفتند. دولت کویت با اشاره رژیم ایران از ورود امام به این کشور جلوگیری کرد و پس از ساعتها معطلی اجازه ورود نداد. امام و همراهان ناگزیر به بصره بازگشتند. قیلا صحبت از هجرت امام به لبنان و یا سوریه بود اما اجازه ورود از سوی مقامات سوری و با امکان فعالیت سیاسی در آنجا مشخص نبود. امام پس از مشورت تصمیم به هجرت به پاریس گرفتند. توقف کوتاه امام در فرانسه می‌توانست فرصتی برای ابلاغ پیام امام به مسلمانان اروپا و تهیه مقدمات سفر به کشور بعدی باشد. امام پس از بررسی پیشنهاد و بحث در مورد وضعیت دیگر کشورها، تصمیم سفر به پاریس را اعلام کرد. سرانجام صبحگاه ۱۳ تهرماه ۱۳۵۷ حضرت امام به همراه جمعی از یاران خود عراق را به سوی پاریس ترک کردند. روز ۱۴ مهر ایشان وارد پاریس و دو روز بعد در منزل یکی از ایرانیان در نوفل لوشاتو (حومه پاریس) مستقر شدند.

در بدو ورود امام به پاریس، نمایندگان کاخ الیزه با ایشان ملاقات کرده و پیام رسمی دولت ا مبنی بر ممانعت از هرگونه فعالیت سیاسی ابلاغ کردند. امام در پاسخ با همان قاطعیتی که به مسئولین عراقی برخورد داشتند، فرمودند این گونه محدودیتها خلاف ادعای دموکراسی است: ماها فکر می‌کردیم من از فرودگاهی به فرودگاه دیگر و از شهری به شهر دیگر سفر می‌کنم تا به دنیا اعلام کنم که تمام ظالمان دنیا دستشان را در دست یکدیگر گذاشته‌اند تا مردم جهان صدای ما مظلومان را نشنوند. ولی من صدای مردم دلیر ایران را به دنیا خواهم رساند. من به دنیا خواهم گفت که در ایران چه می‌گذرد.»

ژیسکاردستن، رئیس‌جمهور وقت فرانسه در خاطرات خود نوشته است که دستور اخراج امام از فرانسه را صادر کرده بود ولی در آخرین لحظه‌ها نمایندگان سیاسی شاه که در آن روزها در نهایت درماندگی قرار داشت، خطر واکنش تند و غیر قابل کنترل مردم را گوشزد کرده و در مورد عواقب آن در ایران و اروپا از خود سلب مسئولیت کرده بودند. در پی اخطار دولت فرانسه، سبیل تلگرافها و نامه‌های شخصیتهای سیاسی و مذهبی و جمعیت‌ها و دانشجویان و علمای داخل و خارج کشور برای ژیسکاردستن رئیس جمهور و مقامات فرانسوی سرازیر شد که مصراحه خواستار آزادی عمل رهبر انقلاب بودند. محبوبیت امام و فشار افکار عمومی سبب شد تا مسئولین فرانسوی بدون آنکه رسماً موضع خود را اعلام کنند، در عمل از فشارهای خود کم و کاستی داشته باشند. امام در مدت اقامت چهار ماهه در پاریس، نوفل لوشاتو مهم‌ترین مرکز خبری جهان بود و صاحب‌های متعدد و دیدارهای مختلف امام دیدگاههای ایشان را در زمینه تمدد و اسلامی و هدفهای آتی نهضت برای جهانیان بازگو می‌کرد. به این ترتیب جمع بیشتری از مردم جهان با اندیشه و قیام ایشان آشنا شدند و از همین جا بود که بحرانی‌ترین دوران نهضت را رهبری کردند و انقلاب اسلامی مردم ایران را در ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ به پیروزی رساندند.